

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kilencedik tanács)

2020. július 16.*

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Fizetéseképtelenségi eljárás – (EU) 2015/848 rendelet – 3. cikk – Joghatóság – Az adós fő érdekeltségeinek a központja – Önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemély – Azon megdönthető vélelem, amely szerint e személy fő érdekeltségei központjának a szokásos tartózkodási helyét kell tekinteni – A vélelem megdöntése – Olyan helyzet, amelyben az adós egyetlen ingatlanvagyonra a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállamon kívül fekszik”

A C-253/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunal da Relação de Guimarães (guimarães-i fellebbviteli bíróság, Portugália) a Bírósághoz 2019. március 26-án érkezett, 2019. február 14-i határozatával terjesztett elő az

MH,

NI

és

OJ,

a **Novo Banco SA**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (kilencedik tanács),

tagjai: S. Rodin tanácselnök, K. Jürimäe (előadó) és N. Piçarra bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a portugál kormány képviseletében L. Inez Fernandes, P. Lacerda, P. Barros da Costa és L. Medeiros, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: portugál.

– az Európai Bizottság képviselőjében M. Wilderspin és P. Costa de Oliveira, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. április 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2015. L 141., 19. o.; helyesbítés: HL 2016. L 349., 40. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az egyfelől MH és NI, másfelől pedig az OJ és a Novo Banco SA között az előbbiek által fizetéseképtelenségi eljárás megindítása iránt előterjesztett kérelem tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az 1346/2000/EK rendelet

- 3 A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i tanácsi rendeletet (HL 2000. L 160., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 1. kötet, 191. o.; helyesbítés: HL 2006. L 234., 43. o.) hatályon kívül helyezte a 2015/848 rendelet, amely annak helyébe lépett. Az 1346/2000 rendelet (13) preambulumbekzdésének szövege a következő volt:

„A »fő érdekeltségek központja« az a hely, ahol az adós érdekeltségeinek kezelését rendszeresen végzi, és ez harmadik személy részéről megállapítható.”

- 4 Az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése így rendelkezett:

„A tagállamok bíróságainak azon a területen, ahol az adós fő érdekeltségei találhatók, hatáskörrel kell rendelkezniük a fizetéseképtelenségi eljárás megindítására. Társaság vagy jogi személy esetén az ellenkező bizonyításáig a létesítő okirat szerinti székhelyet kell tekinteni a fő érdekeltségek központjának.”

A 2015/848 rendelet

- 5 A 2015/848 rendelet (5), (23) és (27)–(34) preambulumbekzdése a következőket mondja ki:

„(5) A belső piac megfelelő működéséhez szükséges az olyan körülményeket elkerülni, amelyek arra ösztönzik a feleket, hogy kedvezőbb jogi helyzet elérése érdekében a vagyonukat vagy a bírósági eljárást egyik tagállamból a másikba helyezték a hitelezők összességének a hátrányára (ún. »forum shopping«).

[...]

(23) E rendelet lehetővé teszi, hogy abban a tagállamban indítsák meg a fizetéseképtelenségi főeljárást, ahol az adós fő érdekeltségeinek központja található. Ezeknek az eljárásoknak egyetemes hatályuk van, és céljuk az adós teljes vagyonának felölelése. Az érdekek sokféleségének védelme érdekében e rendelet lehetővé teszi a fizetéseképtelenségi főeljárással párhuzamosan futó másodlagos fizetéseképtelenségi eljárások megindítását. Másodlagos fizetéseképtelenségi eljárást abban a tagállamban lehet indítani, ahol az adós telephelye van. A másodlagos fizetéseképtelenségi eljárás az adott államban lévő vagyonra korlátozódik. A fizetéseképtelenségi főeljárással való összehangolásra vonatkozó kötelező szabályok kielégítik az Unión belüli egységesség iránti igényt.

[...]

(27) A fizetéseképtelenségi eljárás megindítása előtt az eljáró bíróságnak hivatalból meg kell vizsgálnia, hogy az adós fő érdekeltségeinek központja vagy az adós telephelye valóban a bíróság joghatósági területén helyezkedik-e el.

(28) Annak mérlegelésekor, hogy az adós fő érdekeltségeinek központja harmadik fél részéről megállapítható-e, különös figyelmet kell fordítani a hitelezőkre, valamint arra, hogy a hitelezők megítélése szerint az adós hol kezeli érdekeltségeit. [...]

(29) E rendeletnek több olyan biztosítékot kell tartalmaznia, amely megakadályozza annak lehetőségét, hogy az igazságszolgáltatási fórum megválasztására (forum shopping) csalás vagy visszaélészerű magatartás útján kerüljön sor.

(30) Ennek megfelelően megdönthető kell, hogy legyen azon vélelem, mely szerint a bejegyzett székhely, a központi ügyintézés helye és a szokásos tartózkodási hely megegyezik a fő érdekeltségek központjával, a tagállam bíróságának pedig körültekintően meg kell vizsgálnia, hogy az adós fő érdekeltségeinek központja valóban az adott tagállamban található-e. Gazdasági társaság esetében e vélelemnek megdönthetőnek kell lennie, amennyiben a központi ügyintézés helye a gazdasági társaság bejegyzett székhelyétől eltérő tagállamban található, és a vonatkozó tényezők átfogó értékelése során harmadik fél által ellenőrizhető módon megállapításra kerül, hogy a gazdasági társaság irányításának és felügyeletének tényleges központja e másik tagállamban található, valamint érdekeltségeinek kezelése is e másik tagállamban történik. Önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemélyek esetében e vélelemnek megdönthetőnek kell lennie például akkor, ha az adós vagyonának jelentős része a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamon kívül található, vagy ha megállapítható, hogy az áttelepülés fő oka az volt, hogy a fizetéseképtelenségi eljárást ezen új joghatóság alatt indítsák meg, és az eljárás ilyen módon történő megindítása nyilvánvalóan sértené azon hitelezők érdekeit, akikkel az adósnak az áttelepülést megelőzően volt kapcsolata.

(31) Ugyanígy annak megakadályozása céljából, hogy az igazságszolgáltatási fórum csalárd vagy visszaélészerű megválasztására (forum shopping) sor kerülhessen, nem alkalmazható az arra vonatkozó vélelem, hogy a fő érdekeltségek központja megegyezik a bejegyzett székhellyel, illetve magánszemélyek esetében a központi ügyintézés helyével vagy a szokásos tartózkodási hellyel, amennyiben az adós gazdasági társaság, jogi személy, illetve önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet folytató magánszemély a bejegyzett székhelyét a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelem benyújtását megelőző három hónapos időszakon belül, illetve az adós, önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem folytató magánszemély a szokásos tartózkodási helyét a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelem benyújtását megelőző hathónapos időszakon belül másik tagállamba helyezte át.

- (32) Minden olyan esetben, amikor az eset körülményei kérdéssé teszik a bíróság joghatóságát, a bíróságnak fel kell szólítania az adóst, hogy nyújtson be az állításait alátámasztó kiegészítő bizonyítékokat, továbbá – amennyiben a fizetésképtelenségi eljárásra alkalmazandó jogszabályok ezt lehetővé teszik – lehetőséget kell biztosítania az adós hitelezőinek arra, hogy kifejtsék álláspontjukat a joghatósággal kapcsolatban.
- (33) Amennyiben az a bíróság, amelyhez a fizetésképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelmet benyújtották, azt állapítja meg, hogy a fő érdekeltségek központja nem a joghatósága területén van, nem indíthat fizetésképtelenségi főeljárást.
- (34) Hatékony jogorvoslati lehetőséget kell biztosítani továbbá az adós valamennyi hitelezőjének a fizetésképtelenségi eljárás megindításáról szóló határozat ellen. A fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat bármilyen megtámadásának következményeire a nemzeti jogot kell irányadónak tekinteni.”

- 6 E rendelet „Nemzetközi joghatóság” címet viselő 3. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A fizetésképtelenségi eljárás (»fizetésképtelenségi főeljárás«) megindítására azon tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal, amelynek területén az adós fő érdekeltségeinek központja található. A fő érdekeltségek központja az a hely, ahol az adós érdekeltségeinek kezelését rendszeresen végzi, és ez harmadik személy részéről megállapítható.

Gazdasági társaság vagy jogi személy esetén az ellenkező bizonyításáig a bejegyzett székhelyet kell vélelmezni a fő érdekeltségek központjának. Ez a vélelem csak abban az esetben állhat fenn, ha a bejegyzett székhely a fizetésképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelem benyújtását megelőző három hónapon belül nem került át másik tagállamba.

Önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet végző magánszemély esetében az ellenkező bizonyításáig az adott magánszemély székhelyét kell a fő érdekeltségi központjának vélelmezni. Ez a vélelem csak abban az esetben állhat fenn, ha az adott magánszemély székhelye a fizetésképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelem benyújtását megelőző három hónapon belül nem került át másik tagállamba.

Egyéb magánszemély esetében az ellenkező bizonyításáig az adott magánszemély szokásos tartózkodási helyét kell a fő érdekeltségi központjának vélelmezni. Ez a vélelem csak abban az esetben állhat fenn, ha az adott magánszemély szokásos tartózkodási helye a fizetésképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelem benyújtását megelőző hat hónapon belül nem került át másik tagállamba.”

- 7 Az említett rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A bíróságnak, amelyhez a fizetésképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelmet benyújtották, hivatalból meg kell vizsgálnia, hogy rendelkezik-e a 3. cikk értelmében joghatósággal. A fizetésképtelenségi eljárás megindításáról szóló határozatában a bíróságnak nevesítenie kell joghatósága alapját és különösen azt, hogy a joghatósága a 3. cikk (1) vagy a (2) bekezdésén alapul-e.”

- 8 Ugyanezen rendelet 7. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben e rendelet eltérően nem rendelkezik, a fizetésképtelenségi eljárásra és joghatásaira annak a tagállamnak a jogát kell alkalmazni, amelynek területén az ilyen eljárást megindítják (az eljárás megindításának helye szerinti állam).”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 9 MH és NI, akik házastársak, és 2016 óta Norfolkban tartózkodnak (Egyesült Királyság), ahol munkavégzésre irányuló tevékenységet folytatnak, azt kérték a portugál bíróságoktól, hogy velük szemben indítsanak fizetéseketelenségi eljárást. Az első fokon eljáró bíróság e kérelem vonatkozásában megállapította a joghatóságának hiányát, azzal az indokkal, hogy a 2015/848 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdése értelmében az alapügy felperesei fő érdekeltségeinek központja a szokásos tartózkodási helyük, amely az Egyesült Királyságban van, következésképpen pedig a fizetéseketelenségi eljárás megindítására e tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal.
- 10 MH és NI fellebbezést nyújtott be az első fokon hozott ítélettel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, arra hivatkozva, hogy ez az ítélet a 2015/848 rendeletben foglalt szabályok téves értelmezésén alapult. A fő érdekeltségeik központja ugyanis nem az egyesült királyságbeli szokásos tartózkodási helyük, hanem az inkább Portugáliában, vagyis abban a tagállamban van, ahol a tulajdonukat képező egyetlen ingatlan fekszik, és ahol lebonyolították az összes olyan ügyletet, valamint megkötötték az összes olyan szerződést, amely a fizetéseketelenségükhöz vezetett. Ezenkívül nem áll fenn kapcsolat a szokásos tartózkodási helyük és a fizetéseketelenségükhöz vezető események között, amelyek teljes egészében Portugáliában következtek be. MH és NI tehát azt kéri, hogy a portugál bíróságok állapítsák meg a joghatóságuk fennállását.
- 11 A kérdést előterjesztő bíróságnak azzal kapcsolatban merül fel kérdése, hogy miként kell helyesen értelmezni a 2015/848 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését, közelebbről pedig, hogy önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemélyek esetében milyen szempontok alapján lehet megdönteni az e rendelkezésben felállított vélelmet.
- 12 E bíróság ugyanis kiemeli, hogy e magánszemélyeket illetően az említett rendelet (30) preambulumbekkezdésében az szerepel, hogy e vélelemnek megdönthetőnek kell lennie például akkor, ha az adós vagyonának jelentős része a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamon kívül található.
- 13 E körülmények között a Tribunal da Relação de Guimarães (guimarães-i fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A [2015/848] rendelet értelmében azon tagállam bíróságai rendelkeznek-e joghatósággal valamely állampolgárral szembeni fizetéseketelenségi főeljárás megindítására, amelyben annak egyetlen ingatlanvagyonra található, még akkor is, ha mind az ő, mind a legközelebbi családja szokásos tartózkodási helye azon másik tagállamban van, amelyben munkavállalóként dolgozik?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 14 Egyetlen kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2015/848 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdését akként kell-e értelmezni, hogy a fizetéseketelenségi eljárás megindításával kapcsolatos joghatóság meghatározása érdekében általa felállított azon vélelem, amely szerint az önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemély fő érdekeltségei központjának a szokásos tartózkodási helyét kell tekinteni, önmagában azon tény alapján megdőlni, hogy e személy egyetlen ingatlanvagyonra a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállamon kívül fekszik.
- 15 Mint az kitűnik a 2015/848 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdéséből, a fizetéseketelenségi eljárás megindításával kapcsolatos joghatóság meghatározásának alapjául szolgáló általános kapcsolóelv az adós fő érdekeltségeinek központja. Arra a konkrét esetre, ha az adós önálló üzleti vagy szakmai

tevékenységet nem végző magánszemély, e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdése olyan megdönthető vélelmet állít fel, amely szerint az ilyen személy fő érdekeltségei központjának a szokásos tartózkodási helyét kell tekinteni.

- 16 Ahhoz, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak választ lehessen adni, először is pontosítani kell az említett rendelet szerinti „fő érdekeltségek központja” fogalom jelentését és tartalmát.
- 17 E tekintetben egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és tartalmának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést az egész Európai Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve a rendelkezés összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját (2011. október 20-i Interedil ítélet, C-396/09, EU:C:2011:671, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 18 Így, mivel a 2015/848 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése nem tartalmaz semmilyen utalást a tagállamok jogára, az abban szereplő fogalmakat önállóan és egységesen kell értelmezni. Különösen, mivel a „fő érdekeltségek központja” fogalom kifejezetten e rendeletre jellemző, azt egységesen és a nemzeti jogszabályoktól függetlenül kell értelmezni (lásd analógia útján: 2011. október 20-i Interedil ítélet, C-396/09, EU:C:2011:671, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 19 Másrészt, a „fő érdekeltségek központjának” azon fogalmával kapcsolatban, amely az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében szerepelt, a Bíróság megállapította, hogy e fogalom tartalmát e rendelet (13) preambulumbekzdése világítja meg, amely kimondja, hogy „[a] »fő érdekeltségek központja« az a hely, ahol az adós érdekeltségeinek kezelését rendszeresen végzi, és ez harmadik személy részéről megállapítható”. A Bíróság ebből azt vezette le, hogy e meghatározásból kitűnik, hogy a fő érdekeltségek központját egyrészt objektív, másrészt harmadik személy részéről megállapítható körülmények alapján kell beazonosítani. Ezen objektív és harmadik személy részéről megállapítható jelleg szükséges ahhoz, hogy a fizetésektelenségi főeljárás megindítására joghatósággal rendelkező bíróság meghatározásával kapcsolatban biztosított legyen a jogbiztonság és a kiszámíthatóság (2016. május 24-i Leonmobili és Leone végzés, C-353/15, nem tették közzé, EU:C:2016:374, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 20 Ugyanezen értelmezést kell irányadónak tekinteni a „fő érdekeltségek központjának” a 2015/848 rendelet szerinti fogalma jelentésének és tartalmának meghatározása során. Mint azt ugyanis a főtanácsnok az indítványának 29. pontjában kiemelte, e rendelet keretében, amely hatályon kívül helyezte az 1346/2000 rendeletet, és annak helyébe lépett, az objektív kritériumok alkalmazása továbbra is alapvető fontosságú annak biztosítása érdekében, hogy a joghatósági szabály garantálja a jogbiztonságot és a joghatósággal rendelkező fórum meghatározásának kiszámíthatóságát. Ezenkívül a 2015/848 rendeletben szereplő joghatósági szabályok célja – amint azt e rendelet (5) preambulumbekzdése kimondja – elkerülni az olyan körülményeket, amelyek arra ösztönzik a feleket, hogy kedvezőbb jogi helyzet elérése érdekében a vagyonukat vagy a bírósági eljárást egyik tagállamból a másikba helyezték a hitelezők összességének a hátrányára.
- 21 E tekintetben e rendelet (28) preambulumbekzdése is hasznos pontosításokkal szolgál, amikor kimondja, hogy annak mérlegelésekor, hogy az adós fő érdekeltségeinek központja harmadik fél részéről megállapítható-e, különös figyelmet kell fordítani a hitelezőkre, valamint arra, hogy a hitelezők megítélése szerint az adós hol kezeli érdekeltségeit. Annak ugyanis, hogy az adós fő érdekeltségei központjának meghatározása érdekében objektív, harmadik személyek részéről megállapítható kritériumokat vesznek alapul, azt kell lehetővé tennie, hogy meghatározható legyen az a fórum, amelyhez az adós ténylegesen kötődik, ezáltal pedig meg lehessen felelni a hitelezők jogilag megalapozott elvárásainak.

- 22 Következésképpen valamely adós fő érdekeltségeinek központját az összes olyan objektív és harmadik személyek – különösen a hitelezők – részéről megállapítható kritérium átfogó értékelése után kell meghatározni, amelyek alkalmasak arra, hogy kijelöljék azt a tényleges helyet, ahol az adós érdekeltségeinek kezelését rendszeresen végzi.
- 23 Harmadrészt, a 2015/848 rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének magából a szövegéből kitűnik, hogy a fenti megfontolások megkülönböztetés nélkül érvényesek valamennyi adósra, legyen szó akár gazdasági társaságokról, akár jogi személyekről, akár pedig természetes személyekről. A fizetéseképtelenségi eljárás megindításával kapcsolatos joghatóság meghatározása alapjául szolgáló ezen általános kapcsolóelv, valamint az objektív és harmadik személyek részéről megállapítható kritériumokon alapuló azon megközelítés, amelyet e kapcsolóelv alkalmazása érdekében követni kell, még inkább érvényes tehát az önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemélyekre.
- 24 Ezzel együtt pontosítani kell, mint azt lényegében a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 45. és 49. pontjában, hogy az önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemély fő érdekeltségei központjának meghatározása szempontjából releváns kritériumok e személy vagyoni és gazdasági helyzetére vonatkoznak, ami annak a helynek felel meg, ahol az ilyen személy a gazdasági érdekeltségeit kezeli, továbbá ahol a jövedelmeinek jelentős részét megszerzi és elkölti, vagy akár annak a helynek, ahol vagyónának jelentős része található.
- 25 Másodsor, pontosítani kell a 2015/848 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdésében felállított vélelem tartalmát. Az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdésével együtt értelmezett e rendelkezésnek magából a szövegéből kitűnik, hogy az önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemély esetében az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy az érdekeltségeinek kezelését rendszeresen a szokásos tartózkodási helyén végzi, mivel erősen valószínű, hogy ez a hely megfelel a fő gazdasági érdekeltségei központjának. Ebből következik, hogy mindaddig, amíg e vélelmet meg nem döntik, az e tartózkodási hely szerinti tagállam bíróságai joghatósággal rendelkeznek arra, hogy az említett magánszeméllyel szemben fizetéseképtelenségi eljárást indítsanak.
- 26 Ugyanakkor a 2015/848 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdése akként rendelkezik, hogy e vélelem csak az ellenkező bizonyításáig áll fenn, e rendelet (30) preambulumbekzdése pedig pontosítja, hogy az említett vélelemnek megdönthetőnek kell lennie például akkor, ha az adós vagyónának jelentős része a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamon kívül található, vagy ha megállapítható, hogy az áttelepülés fő oka az volt, hogy a fizetéseképtelenségi eljárást ezen új joghatóság alatt indítsák meg, és az eljárás ilyen módon történő megindítása nyilvánvalóan sértené azon hitelezők érdekeit, akikkel az adósnak az áttelepülést megelőzően volt kapcsolata.
- 27 Annyi bizonyos, mint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 55. pontjában, hogy önmagában az a tény, hogy az e preambulumbekzdésben említett körülmények fennállnak, nem lehet elegendő a 2015/848 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdésében felállított vélelem megdöntéséhez.
- 28 Jóllehet ugyanis az adós vagyontárgyainak elhelyezkedése azon objektív és harmadik személyek részéről megállapítható kritériumok egyikét képezi, amelyeket figyelembe kell venni azon hely meghatározása során, ahol az adós érdekeltségeinek kezelését rendszeresen végzi, e vélelem csak az összes ilyen kritérium átfogó értékelése után dönthető meg. Ebből következően az, hogy az önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemély egyetlen ingatlanvagyonra a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállamon kívül fekszik, önmagában nem lehet elegendő az említett vélelem megdöntéséhez.
- 29 A jelen ügyben az alapügy felperesei ezenkívül azt állítják a kérdést előterjesztő bíróság előtt, hogy Portugália nem csupán az a tagállam, ahol az egyetlen ingatlanvagyonuk fekszik, hanem az is, ahol lebonyolították azokat az ügyleteket, valamint megkötötték azokat a szerződéseket, amelyek a fizetéseképtelenségükhöz vezettek.

- 30 E tekintetben, jóllehet a fizetéseképtelenség oka önmagában nem minősül releváns körülménynek az önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemély fő érdekeltségei központjának meghatározása szempontjából, a kérdést előterjesztő bíróságnak mindazonáltal figyelembe kell vennie az összes olyan objektív és harmadik személyek részéről megállapítható körülményt, amelyek e személy vagyoni és gazdasági helyzetére vonatkoznak. Az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló esetben – mint azt a jelen ítélet 24. pontja is felidézte – e helyzet ahhoz a helyhez kötődik, ahol az alapügy felperesei a gazdasági érdekeltségeik kezelését rendszeresen végzik, továbbá ahol a jövedelmeik jelentős részét megszerzik és elköltik, vagy akár ahhoz a helyhez, ahol vagyonuk jelentős része található.
- 31 Az eddigi körülmények összességére tekintettel a kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2015/848 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első és negyedik albekezdését akként kell értelmezni, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás megindításával kapcsolatos joghatóság meghatározása érdekében általuk felállított azon vélelem, amely szerint az önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemély fő érdekeltségei központjának a szokásos tartózkodási helyét kell tekinteni, nem dől meg önmagában azon tény alapján, hogy e személy egyetlen ingatlanvagyonra a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállamon kívül fekszik.

A költségekről

- 32 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (kilencedik tanács) a következőképpen határozott:

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első és negyedik albekezdését akként kell értelmezni, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás megindításával kapcsolatos joghatóság meghatározása érdekében általuk felállított azon vélelem, amely szerint az önálló üzleti vagy szakmai tevékenységet nem végző magánszemély fő érdekeltségei központjának a szokásos tartózkodási helyét kell tekinteni, nem dől meg önmagában azon tény alapján, hogy e személy egyetlen ingatlanvagyonra a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállamon kívül fekszik.

Aláírások